

© Sophia Institute Press, 2021

© Galaxia Gutenberg, 2024

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SHEEN, J. FULTON ARHIEPISCOP

Porunca cea mare. O antologie despre iubire / Arhiepiscop Fulton J. Sheen; antologie de Al. Smith; trad. din lb. engleză: Ana-Maria Botnaru.

- Târgu Lăpuș : Galaxia Gutenberg, 2024

ISBN 978-630-337-030-9

I. Smith, Al (antolog.)

II. Botnaru, Ana-Maria (trad.)

www.galaxiagutenberg.ro

Editura Galaxia Gutenberg

435600 Târgu-Lăpuș, str. Florilor nr. 11

Mobil: 0723-377599, 0733-979383

e-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

PRINTED IN ROMANIA

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Arhiepiscop Fulton J. Sheen

PORUNCA CEA MARE

O antologie despre iubire

de Al Smith

Traducere din limba engleză de
Ana-Maria Botnaru

Galaxia Gutenberg

2024

CUPRINS

Introducere	9
Să vă iubiți unul pe altul	13
1. Temelia iubirii – Dumnezeu	15
2. Unele caracteristici ale iubirii lui Dumnezeu	29
3. Omul fuge de iubirea lui Dumnezeu	37
4. Iubirea lui Dumnezeu îl caută pe om	45
5. Prietenie divină	55
6. Căi de a păstra prietenia	69
7. Iubirea necesită autodisciplină	81
8. Despre iubirea aproapelui, în general	87
9. Prietenia creștinilor cu evreii	107
10. Prietenia evreilor cu creștinii	113
11. Prietenia catolicilor cu protestanții	117
12. Prietenia necatolicilor cu catolicii	123
13. Prietenia cu toate neamurile, rasele, clasele și culorile	127
14. Fundamentul necesar al iubirii față de aproapele – iubirea de Dumnezeu	135
15. Rugăciuni	147
Cele mai frumoase pagini scrise de Fulton J. Sheen	
Să fiți în iubirea lui Dumnezeu	155
16. Pasiunea fundamentală este iubirea	157
17. Plăcerea vine din exterior, dar bucuria vine din interior	169
18. Mîntea trebuie să cunoască, dar nu o poate face în mod deplin până când nu-l cunoaște pe Dumnezeu	175

19. Un singur lucru ne aparține în mod absolut: propria voință.....	181
20. Iubirea omenească este o scânteie din flacăra măreață a veșniciei	193
21. Credința răspunde la întrebările fundamentale ale vieții: De ce? De unde? Încotro?	203
22. Nimic nu se petrece pe lume care să nu fi existat mai întâi în mintea unui om.....	215
23. Nu poate fi pace în lume dacă nu este pace în suflet	225
24. Dumnezeu nu refuză niciodată harul acelor care îl cer din toată inima.....	237
25. Păcatul este pentru suflet ceea ce moartea este pentru trup.....	249
Mulțumiri	267
Scrieri ale lui Fulton Sheen folosite în această antologie	269
Despre autor – Fulton J. Sheen (1895-1979)	273

Introducere

Arhiepiscopul Fulton J. Sheen a fost un om cu o mulțime de înzestrări. De-a lungul vieții, și-a dăruit energia în folosul sufletelor, schimbând viețile multora prin învățătura clară a adevărilor lui Cristos și ale Bisericii Sale, prin cărțile scrise, prin conferințe radiofonice, cursuri, emisiuni TV și numeroase rubrici în presa scrisă.

Subiectele abordate de acest vorbitor foarte apreciat variau de la chestiunile sociale ale zilei până la probleme de credință și morală. Cu o abordare jovială și plăcută, Sheen putea porni o conversație pe aproape orice subiect, făcându-și numeroși prieteni și convertind pe mulți.

În conferințele sale, Fulton Sheen rostea această binecuvântare care devenise un fel de „marcă înregistrată”: „Să fiți în iubirea lui Dumnezeu”¹. Sheen a explicat că această expresie „se traduce” astfel: Dumnezeu este

¹ În limba engleză, în original, „God love you”, enunț practic intraductibil, pe care însă autorul îl explică (n.trad.).

iubire, Dumnezeu vă iubește și trebuie – la rândul vostru – să îl iubiți pe Dumnezeu.

Alături de această formulare familiară cu care își încheia discursurile, Arhiepiscopul Sheen era cunoscut pentru faptul că își începea prelegerile cu adresarea „Prietenii”. Respectiva formulă avea o dublă semnificație: pe de o parte, trimitea la pasajul din Scriptură „De acum nu vă mai zic slugi... ci v-am numit pe voi prietenii” (Ioan 15:15). În plus, voia să-și facă prietenii printre oamenii de toate credințele, în speranța de a-i ajuta treptat să ajungă să îl cunoască pe Domnul Isus Cristos.

Având ca temă centrală iubirea, această antologie începe cu o colecție de eseuri și rugăciuni strânse de Fulton Sheen sub titlul *Love One Another* [„Să vă iubiți unul pe altul”], publicată de P.J. Kenedy and Sons, New York, în 1944. În aceste texte, Sheen le vorbește catolicilor, protestanților și evreilor în vederea cultivării prieteniei între diverse grupări religioase. În plus, el oferă câteva sugestii de ordin practic pentru îmbunătățirea relațiilor între oameni care provin din medii și tradiții diferite. Sunt numeroase reflecții cu scop devoțional, dar care totodată constituie baza unor valori spirituale care favorizează relațiile armonioase.

Unii consideră că această scriere a lui Sheen constituie o lectură obligatorie pentru aceia care sunt sincer preocupați de legătura fraternă între oameni. Alții ar putea descoperi în această colecție unele soluții practice și sugestii

de rugăciune care răspund multor provocări actuale în cheștiunea relațiilor interpersonale. Arhiepiscopul Fulton Sheen s-a exprimat fără echivoc: porunca dată de Isus „să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Marcu 12:31) este, în mod limpede, un răspuns eficient în combaterea păcatului intoleranței.

Partea a doua a acestei antologii cuprinde o colecție de eseuri incitante adunate de Sheen într-o carte având titlul inițial *The Best of Fulton J. Sheen – God Love You* [„Cele mai frumoase pagini scrise de Fulton J. Sheen – Să fiți în iubirea lui Dumnezeu”], publicată de Maco Magazine Corporation, New York, în 1955. Fiecare paragraf a fost selectat, din peste douăzeci și patru de cărți scrise de el, anume pentru ajutorul și îndrumarea de care va beneficia cititorul. Aceste selecțiuni scurte și pătrunzătoare dezvăluie mintea unui om scriitor și a unui adevărat păstor de suflete.

În această antologie veți descoperi o comoară de repere în care Sheen subliniază rolul virtuților, al pasiunilor, și importanța introspecției. Captează atenția cititorului prin combinația sa unică de sensibilitate și umor.

Într-un discurs radiofonic din 1944, Arhiepiscopul Sheen spunea cu afecțiune: „Întotdeauna m-am adresat vouă numindu-vă prietenii și știți că uneori prietenii nevăzuți sunt și cei mai buni. Dacă aș spune «prietenii mei» ar însemna să îmi arog un privilegiu. Dar prietenii sunt expresia unei speranțe. Speranța că, ascultându-mă, aș

putea – «înșelându-vă» într-un adevăr și «păcălindu-vă» într-un devotament – să vă dau în mâinile Dumnezeului Iubirii și al Milostivirii.”

Prieteni, „poruncă nouă vă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13:34-35).

Să vă iubiți unul pe altul

V-am numit pe voi prieteni....

Poruncă nouă vă dau vouă:

Să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi.

– Ioan 15:15; 13:34

Temelia iubirii – Dumnezeu

„Omul se trage din fiarele sălbatice; prin urmare, trebuie să își iubească semenii.”

Asta sună cu adevărat tembel! Oricine înțelege că legea supraviețuirii celui mai puternic nu poate evolua devenind iubire, nici lupta pentru existență nu poate da naștere frăției între oameni. Dacă ne tragem din animale, atunci este mai rezonabil să ne așteptăm ca omul să se comporte ca ele.

Să pornim de la o altă filozofie de viață – că iubirea își are originea în ceruri. „Poruncă nouă vă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13:34-35).

Acum iubirea reciprocă este rațională, pentru că Dumnezeu iubirii ne-a creat, Dumnezeu iubirii ne-a răscumpărat și ne-a sfințit.

Ce înseamnă că Dumnezeu este Iubire?

Iubirea este (a) reciprocă dăruire-de-sine care (b) duce la împlinirea-de-sine. Întâi de toate, iubirea implică reciprocitate și „alteritate”. O iubire care nu se poate

transmite nu este iubire, și asta fiindcă iubirea în sensul ei cel mai înalt este dăruire-de-sine reciprocă.

De aceea, orice iubire presupune generare: a dăruii nu ceea ce omul are, ci ceea ce el este.

Iubirea perfectă este un *Act*. Iubirea egoistă și sterilă este negarea iubirii. Iubirea care refuză să se transmită nu este iubire. Bunătatea, virtutea sunt în mod necesar sociale.

În al doilea rând, iubirea perfectă nu este pur și simplu dăruire-de-sine reciprocă; dacă ar fi așa, s-ar epuiza. La ideea de dăruire trebuie să adăugăm ideea de regenerare.

În afară de Izvorul care dăruiește și de Fluviul care își are obârșia în el, trebuie să existe și Marea, în care totul se recuperează fără pierdere și fără încetare.

Considerată din perspectiva infinitului, Iubirea care generează este Tatăl; Iubirea care este născută din Veșnicie este Fiul. Dacă această Iubire s-ar opri aici, nu ar mai fi iubire. Iubirea trebuie să se întoarcă asupra ei înseși, iar legătura veșnică de iubire ce îi unește pe Tatăl și pe Fiul este Duhul Sfânt.

Cu alte cuvinte, pot cunoaște ceva despre existența lui Dumnezeu, ceva despre Puterea, Viața și Frumusețea Sa Infinită prin contemplarea universului, dar nu pot ghici nimic din Gândirea și Iubirea Sa tainică dacă nu îmi spune El însuși. Creația oferă indicii slabe despre acestea două.

Prin urmare, era absolut firesc ca omul să își dorească să cunoască mai mult viața launtrică a lui Dumnezeu și, căutând acea lumină, să-și pună întrebări – așa cum a făcut Platon cu patru secole înainte de Cristos:

„Dacă există un singur Dumnezeu, la ce se gândește? Dacă este o ființă inteligentă, trebuie să se gândească la ceva.

Dacă există un singur Dumnezeu, pe cine iubește? Căci pentru a fi fericit trebuie să iubească.”

Acestor întrebări îndreptate spre ceruri nu le putea răspunde niciun om. Răspunsul nu putea veni decât de la Dumnezeu însuși – când Domnul s-a întrupat și a venit pe pământ, revelându-ne misterul cel mai adânc al vieții lui Dumnezeu – anume că în Dumnezeu există trei Persoane: Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfânt. Acest mister copleșitor poartă numele de Treime (sau Trinitate).

Ca să putem răspunde la întrebările lui Platon și să cunoaștem la ce se gândește Dumnezeu și pe cine iubește, să punem mai întâi aceste întrebări în legătură cu omul, fiindcă omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Cercetând gândirea și voința omului putem afla câte ceva despre Gândirea și Voința lui Dumnezeu.

Despre gândul omului putem spune trei lucruri: este un cuvânt; este generat sau născut; este personal.

Omul gândește; el gândește un gând, precum „Dreptate”, „Credință”, „Tărie” sau „Caritate”. Aceste gânduri sunt cuvinte; ele sunt cuvinte chiar înainte de a le rosti, fiindcă orice cuvânt rostit este numai expresia cuvântului din mintea mea.

Aceste gânduri sau cuvinte lăuntrice sunt generate sau născute. Cine, de pildă, a mâncat împreună cu „Dreptatea”? Cine a auzit să iasă la plimbare „Caritatea”? Cine cunoaște dimensiunile, greutatea și culoarea „Tăriei”?

Nimeni nu a văzut, gustat sau atins vreodată aceste gânduri și totuși sunt reale. Sunt gânduri spirituale.

Dar de unde vin? Fiindcă ele nu există ca atare în lumea exterioară, înseamnă că au fost produse sau generate de mintea noastră; nu printr-o generare fizică, așa cum un animal își naște puii, ci printr-o generare spirituală prin care producem idei sau cuvinte lăuntrice.

Trebuie să ne amintim că există și alte căi de a da viață, nu doar cea fizică. Modalitatea cea mai pură de a naște viața este aceea în care gândurile și ideile se nasc în minte.

În fine, gândurile omului sunt personale. Unele sunt comune, banale, nimeni nu le ține minte. Însă există gânduri care sunt duh și viață.

În anumite gânduri, omul își pune însuși sufletul și ființa sa, tot ce a fost și tot ce este, iar aceste gânduri îi aparțin în asemenea măsură încât îi exprimă personalitatea și spiritul, fiind recunoscute ca atare.

Astfel, spunem „Acesta este un gând al lui Pascal, al lui Bossuet, al lui Shakespeare sau al lui Dante.”

Acum, aplicați lui Dumnezeu aceste trei reflecții despre gândul omului. Dumnezeu gândește un Gând, iar acel Gând este un Cuvânt; este generat sau născut și, prin urmare, se numește Fiu; în fine, acest Cuvânt sau Fiu este Personal.

Dumnezeu gândește; El gândește un Gând. Acest Gând al lui Dumnezeu este un Cuvânt, așa cum propriul meu gând se numește cuvânt după ce este rostit. Este un cuvânt lăuntric. Însă Gândul lui Dumnezeu nu seamănă cu ale noastre.

Dumnezeu nu gândește acum un gând sau un cuvânt, iar după un minut altul. În mintea lui Dumnezeu, gândurile nu se nasc să moară și nu mor pentru a renaște. În Dumnezeu, totul este prezent, în mod simultan. În El, există un singur cuvânt. Nu are nevoie de altul.

Acel Gând sau Cuvânt este Infinit și egal cu El însuși, unic și absolut, întâiul-născut în Duhul lui Dumnezeu. Un Cuvânt din care provin toate cuvintele omenești, iar toate lucrurile create sunt doar litere sau silabe din acest Cuvânt; un Cuvânt care este izvorul întregii înțelepciuni a lumii.

Cele mai recente descoperiri științifice, noua știință despre extraordinara expansiune a universului, științele – biologia, chimia, fizica, științe mai elevate, precum metafizica, filozofia și teologia, cunoașterea păstorilor și a

Magilor – toată această cunoaștere își are sursa în Cuvânt sau în Înțelepciunea lui Dumnezeu.

Gândul infinit al lui Dumnezeu se cheamă nu doar Cuvânt, ceea ce indică Înțelepciunea lui Dumnezeu, ci și Fiu, fiindcă este generat sau născut.

Gândul lui Dumnezeu nu provine din lumea exterioară; este născut în Duhul Său într-un fel mult mai desăvârșit decât este generat în spiritul meu gândul „Dreptății”.

Repet, faptul de a da viață sau puterea de a naște nu aparține doar oamenilor. În limbajul Sfintei Scripturi: „Oare, Eu voi deschide pântecul fără să-l las să nască?, zice Domnul. Sau Eu, Cel ce fac să nască, îl voi închide?” (Isaia 66:9).

Izvorul suprem al oricărei generări sau nașteri este Dumnezeu, al Cărui Cuvânt este născut din El și de aceea se numește Fiu.

Așa cum în ordinea noastră omenească principiul oricărei generări este Tatăl, tot astfel, în Sfânta Treime principiul oricărei generări este Tatăl, iar Cel generat de cheamă Fiu, fiindcă este Imaginea desăvârșită și Chipul Tatălui.

Dacă un tată pământesc îi poate transmite fiului său întreaga noblețe a caracterului și toate trăsăturile frumoase ale vieții sale, cu atât mai mult poate Tatăl cerească să îi transmită Fiului Său veșnic toată noblețea, perfecțiunea și veșnicia Ființei Sale!

În fine, acest Cuvânt sau Fiu, născut de Dumnezeu cel Veșnic, este personal. Gândul lui Dumnezeu nu este oarecare, ci atinge abisul a tot ceea ce este sau poate fi cunoscut. Dumnezeu se pune pe Sine integral în acest Gând sau Cuvânt, încât Cuvântul este la fel de viu ca Dumnezeu.

Dacă un om genial își poate exprima întreaga personalitate într-un gând, cu atât mai mult și în chip desăvârșit Dumnezeu se pune pe Sine într-un gând, iar acel Gând sau Cuvânt sau Fiu este conștient de Sine și este o Persoană divină.

Nu putem spune că Tatăl mai întâi există și apoi gândește; Tatăl și Fiul sunt co-eterni, fiindcă în Dumnezeu totul este prezent și neschimbător.

Nimic nu este nou și nimic nu se pierde. De aceea, Tatăl, contemplând Chipul Său, Cuvântul Său, pe Fiul Său, poate spune, în extazul paternității originare: „Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.”² (Ps. 2:9)

„Astăzi” – o zi eternă, durata indivizibilă a veșniciei. „Astăzi” în acel act ce nu se va sfârși niciodată pentru că nu are un început. „Astăzi” – fără-de-timpul eternității.

Dacă ne întoarcem la începutul lumii, veacuri, eoni și ere: „Cuvântul era la Dumnezeu” (Ioan 1:1). Înainte de crearea îngerilor, înainte de biruința Arhanghelului

² Traducerea psalmilor, pr. Liviu Pandrea (n.trad.).